

UN DIA D'ESCOLA A LA POBLA DE CÉRVOLES
ANY 1922

Quan habíem complert 5 anys podíem anar a l'escola; als primers dies ens hi acompanyava la mare.

L'escola, en el pis de dalt els nens i al de baix les nenes, era en una casa molt gran al carrer major a cal Llobera on també hi vivia el Sr. Mestre junt amb la seva esposa -no tenien fills- i el Gaudiós del "Recader" que amb la seva família els hi feien de despesa, rentar i menjar.

Allavors cada any nevava molt i sovint els freds eren molt rigorosos i les glaçades abundants; teníem de passar pels mig dels carrer doncs els candelabres de gel que penjaven de les teulades on en penjaven un per cada teula.

A l'escola teníem una gran estufa de llenya per calentar la gran sala que tots els alumnes, que erem 59 els nens i algunes més les nenes, teníem l'obligació de portar cada dia una branca grossa de llenya per fer foc a l'estufa.

A les dotze sortíem del col·legi per anar a dinar i a la tarda a 2/4 de tres o a les tres obrien de nou el col·legi on desde al cap de les escales el Sr. Mestre trucava de mans sis o set palmades, i al entrar cada un havia de dir: bones tardes tingui.

El mestre, que portava una bata groga llarga, es deia Francisco Llobera Ripoll i era de Lleida; era el home més alt del poble. La seva taula posada damunt de una tarima dominava bé a tots els alumnes. Era un home intel·ligent, conscient dels seus deures, respectable i era respectat per tot-hom com ell ho va ser pels altres. Va exercir de mestre a la Pobla 18 anys fins a mitjans de 1934 o sigui un any i mig abans d'estallar la guerra civil. La gent de la Pobla estava agraït amb ell, jo recordo que el meu pare li donava algun cistell de raïms escollits de cep en cep.

Recordo els llibres que teníem a classe, el primer era el Catón, després el Mentor, El Virtud i Patria, i altres Gramàtica, Historia Sagrada, Historia de Espanya, Aritmètica i Geometria, Ortografia, Dibuix, Urbanitat, etc.

Durant la Dictadura presidida pel general Miquel Primo de Ribera a les escoles era obligació de parlar en castellà tots els alumnes i mestres i els llibres eren tots en castellà.

Els alumnes al col·legi teníem una tauleta adosada amb dos seients per dos alumnes; aquesta tauleta inclinada per poder escriure còmodament; un calaix per cada un alumne per posar-hi els manuscrits, llapis i plumes d'escriure, els catipasos etc. i un tinter entremig dels dos alumnes per escriure amb tinta, que a vegades, principalment els més atolondrats el giraven cap per vall.

Si els alumnes fora del col·legi ens barallàvem ningú deia: ho diré al meu pare o germà, sinó que deíem: ho diré al Sr. Mestre, perquè ell sabia castigar fent-los quedar a col·legi sols i sense poder anar a jugar i al no presentar-se a casa seva se'n enteraven els seus pares.

Cada dos anys venia un inspector de la Normal de Lleida a visitar l'escola i feia preguntes als alumnes i naturalment ho feia amb castellà, a mi em va tocar un problema de regla de tres inversa (jo ja tenia recent complerts els 11 anys), vaig resoldre bé el problema que'm va posar l'inspector, almenys vaig fer quedar bé al Mestre.

Alguna setmana (poques) el Sr. Mestre anava a Lleida, on era fill, a proveir de material escolar, al tornar molts alumnes anàvem a rebre'l al cotxe de línia, que ho agraïem amb satisfacció.

L'escola era fins als 14 anys complerts però jo als 13 anys vaig tingué que deixar-la al quedar cec el meu avi i jo tingue de anar a ajudar al meu pare a treballar al camp.

El Mestre, als qui no anàvem ja a l'escola, feia repàsos a la nit i ho feia sense pagar res però jo no vaig anar-hi perquè varem iniciar la música i també a les nits anava a solfeig, que per cert el rector Mn. Roca ens va deixar anar a les nits a l'església al harmonio per solfejar.

Fila superior: 1.- Josep Bosqué 2.- Ramon Camprubí Quadrat de cal Gassol 3.- Joan Piñol 4.- Ramon Vall Pujol de cal Gravat 5.- Jaume Piñol Espasa 6.- Antonio Blay 7.- Serapio Llobera Sobrepere 8.- Francisco Preixens de cal Tet 9.- Josep Borc de cal Simeon 10.- Salvador Busque Pujol de cal Pujol 11.- Fernando Pujol de cal Tomos 12.- Josep Llobera Fortit de cal Pixep 13.- Sr. Mestre, Francisco Llobera Ripoll.

Fila del mig: 1- Josep Mª Espasa Pelegri 2.- Josep Vall Vives 3.- Josep Estrade Moragues de cal Mitau 4.- Ramon (Lluís) Preixens de cal tet? o bé Ramon Gort Carre 5.- Anto Griño de cal Calça 6.- Tomàs Bartolí Nogué 7.- Josep Mª Espasa Pelegrí de cal Peret 8.- Xavier Pena Guasch 9.- Ramon Estradé Català de cal Picardia 10.- Segismundo Vall Inglés 11.- Emili Espasa Cabré 12.- Joan Llobera Vall.

Fila inferior: 1.- Jaume Domenech Bartolí de cal Mariana 2.- ?? 3.- Joaquim Griñó Moragues 4.- Ramon Sobrepere Llobera de cal Corteres 5.- Martí Gallart Florensa 6.- Benvenuto vall Inglés de cal Pau de la Dolçaina 7.- Pelegrí Estradé Català de cal Piocardia 8.- Rafel de cal Padrineta (de cal Guasch?) 9.- Blai Blay Vall 10.- Ramon Preixens de cal Tet 11.- Magi Cabré 12.- Amadeu Bosqué Freixes de can Nanjo 13.- Josep Blay Pena de cal Moià 14.- Jaume Espasa Pelegrí de cal Peret.

Els alumnes al col·legi teníem una tauleta adossada amb dos seients per dos alumnes; aquesta tauleta inclinada per poder escriure comodament; un calaix per cada un alumne per posar-hi els manuscrits, llapis, i plumes d'escriure, els cartipassos etc. i un tinter entremig dels dos alumnes per escriure amb tinta, que a vegades, principalment els mes atordrats el giraven cap per vall tot i siguen adossat el tinter a un forat expressament que no es podíen tornar, però si que el tornaven els mes entremeliats.

